

До:

Г. Драган Тевдовски, Министер за финансии
Министерство за финансии

29/11/2018

ПРЕДМЕТ: Барање за измени на Предлог Закон за данок на личен доход од група граѓански организации

Почитуван,

Ви се обраќаме со барање за менување на една од точките во предложените измени во Закон за данок на личен доход¹. Конкретно, во предлог измените на законот се предлага измена која ќе се одрази негативно на работата на здруженијата на граѓани и организациите, а најмногу на младинските организации и организациите кои работат за млади.

Станува збор за точката 41), став (1) од член 12, Надоместоци на кои не се плаќа данок на доход: *41) надоместоци на трошоци за сместување, храна и превоз за лица кои се учесници на настани со времетраење не повеќе од 5 дена, организирани во рамки на активностите на организацијата основана согласно со Законот за здруженија и фондации, утврдени врз основа на документи за направените трошоци;*

Со оваа точка се воведува плаќање на данок на доход за сместување, храна и превоз за учесници на настани кои траат повеќе од 5 денови организирани од организации основани според Закон за здруженија на граѓани и фондации. **Сметаме дека оваа точка треба да се промени и да важи за сите настани без да има временско ограничување. Причините поради кои го бараме ова од вас се следните:**

1. Воведувањето на оданочување за настани над 5 денови ќе се одрази најмногу на младинските организации и организациите кои работат за млади. Младите во Македонија се справуваат со многу предизвици – невработеност, низок стандард, малку социјални и културни можности и други фактори кои резултираат со разочараност, бесперспективност и високи стапки на иселување на младите од државата. Младинските организации се меѓу оние кои најмногу прават да се надминат овие проблеми и обезбедуваат активности за млади кои им го подобруваат животот и личниот развој – од јавни настани до бројни обуки, работилници и размени. Многу од овие активности траат над 5 денови. Ова оданочување ќе се одрази директно на младите во земјата и младинските организации кои посветено работат да им го направат животот подобар. Данокот ќе влијае на намалување на буџетите за активности, со што помалку млади ќе можат да ги користат.

2. Постојат многу активности за млади организирани од граѓански организации кои траат повеќе од пет денови. Тука влегуваат и активности организирани со поддршка на Регионалната канцеларија за младинска соработка (РИКО), Европската младинска фондација на Советот на Европа, Еразмус+ и други програми. Овој данок ќе влијае на намалување на бројот на корисници кои може да ги користат програмите или намалување на нивната должина што ќе се одрази на квалитетот. За илустрација, подолу во ова писмо Ви наведуваме активности кои во самите насоки за спроведување се во времетраење значајно подолго од 5 денови.

---

¹ Поднесен до Собранието на РМ од Владата на РМ на 20.11.2018, разгледуван на 66-та седница на Собранието на 26.11.2018: <http://sobranie.mk/materialdetails.nsp?materialId=afcd3550-3a12-42cd-9532-517bceec8b61>

3. **Нејасно е од каде се јавува предлогот за оданочување на овие трошоци за настани над 5 денови** (или 3 денови како што стоеше во првиот предлог на законот, објавен за коментари на ЕНЕР²). Прашуваме врз основа на каква анализа е дојдено до овој рок? Во Проценката на влијание на регулативата³ исто така нема објаснување за оваа промена.

4. **Нелогично е што во истиот предлог закон, синдикатите целосно се ослободуваат од овие давачки**, додека се воведуваат за здруженијата на граѓани и фондациите. Врз основа на каква анализа е проценето дека синдикатите треба да бидат ослободени од овој трошок, а не и здруженијата на граѓани и фондации?

6. **Минатата година, со измените на истиот закон од 1.1.2018⁴, се појасни дека не се плаќа овој данок за вакви активности.** Со овие измени помалку од една година подоцна, се предлага да се воведе. Врз основа на што е дојдено до оваа проценка? Потсетуваме дека ваквите ад хок неплански промени придонесуваат кон креирање на неповолна и несигурна правна средина за работа на здруженијата на граѓани во Македонија.

7. **Менувањето закони без најава и јавна дебата ја зголемува правната несигурност на здруженијата.** Постојат проекти кои се со времетраење од повеќе години, кои веќе се во имплементација. Ваква мерка ќе направи дополнителни проблеми во буџетирањето, ќе се влијае на планирани активности, ребалансирање на буџети и последици кон работењето на организациите и преземените обврски кон донаторите.

8. **Ваквите надоместоци (сместување, храна и превоз за учество на настани организирани од организации основани според Законот за здруженија и фондации) се неопходни трошоци за остварување на дејноста на здруженијата, и не се доход** на учесниците на настаните и другите лица кои учествуваат во нив (многу од кои се често и малолетници), и не треба да се оданочат со персонален данок.

Од овие причини погоре, бараме од Вас да ја коригирате точка 41), став (1) од член 12, од истата да се отстрани временското ограничување и истата да гласи:

Надоместоци на кои не се плаќа данок на доход:

41) надоместоци на трошоци за сместување, храна и превоз за лица кои се учесници на настани, организирани во рамки на активностите на организацијата основана согласно со Законот за здруженија и фондации, утврдени врз основа на документи за направените трошоци;

Сметаме дека доколку остане предложената измена во законот за оданочување на трошоците за сместување, храна и пат за настани над 5 денови организирани од здруженија на граѓани и фондации, ќе бидат оштетени граѓанските организации и корисниците на нивните активности. Посебно ќе бидат оштетени младинските организации и младите кои ги користат нивните програми. Сметаме дека образложивме зошто овој предлог е неоснован, не е поткрепен со

---

² Предлог закон објавен за коментари на ЕНЕР до 28.11.2018

https://ener.gov.mk/default.aspx?item=pub_regulation&subitem=view_reg_detail&itemid=os3UIntBEZBbd+wFJoHyzw==

³ Нацрт Проценка за влијание на регулативата, објавена на ЕНЕР

https://ener.gov.mk/files/propisi_files/plan/1_635970264pvr_zpdd.doc

⁴ Закон за персоналниот данок на доход, од 01.01.2018, објавен на УЈП

http://www.ujp.gov.mk/files/attachment/0000/0899/Zakon_za_personalniot_danok_na_gohod_190_od_25_12_2017.pdf

анализи, во спротивност со постоечките програми кои се спроведуваат во Македонија и непожелен за младите.

Нашата земја и нејзините институции треба во прв план да ги стават младите, кои се една од социјално загрозените групи и категорија која масовно си заминува од земјата. Наместо да се стават младите и работата на младинските организации како приоритет, со ваква измена само се прави штета врз нивните можности и работа.

Со почит,

Национален младински совет на Македонија
Младински образовен форум
Центар за интеркултурен дијалог - Куманово
Здружение за јакнење и организирање на ромската заедница "Романо Авази" Тетово
Центар за младински активизам ЦМА Крик
Хелсиншки комитет за човекови права на Република Македонија
Фондација Отворено општество - Македонија
Организација на жени од Струмица
Здружението за дислексија АЈНШТАЈН
Коалиција „Сите за правично судење“
ЛГБТИ - Центар за поддршка
Фондација за локален развој и демократија Фокус - Велес
ЗГ за промоција на женската активност Тиииит! Инк. - Скопје
Здружението за локален развој Акција Плус - Ресен
КХАМ Делчево
Евротинк
НВО Инфоцентар
Македонското здружение на млади правници
Факултет за работи што не се учат - ФРУ
ЦИВИЛ, Центар за слобода
Коалиција за одржлив развој - КОР
Здружение за граѓански активизам ФОРУМ 16 - Битола
Младински културен центар – Битола
Националната мрежа против насилство врз жени и семејно насилство
Здружение Институт за развој на заедницата - Тетово
Реактор - Истражување во акција
Центар за едукација и развој - ЦЕД
Здружението Млади Европски Федералисти - Македонија (ЦЕФ Македонија)
Центар за современи уметности Скопје
"ПРОЕКТ ЕУ", Кавадарци
Здружението за промоција и развој на инклузивно општество ИНКЛУЗИВА
Здружение на Млади Креатив
Здружение Тренинг центар за личен развој комуникација и советување ЛУНА ТРИНИТИ
Здружение Младински Сојуз – Крушево
Здружение на граѓани ЦЕФЕ Македонија
Сојуз за младинска работа
Сојуз на извидници на Македонија
Здружение за унапредување на родовата еднаквост Акција Здруженска - Скопје
Здружение за одржлив развој и заштита на животната средина „Гоу Грин“ - Скопје

ГО „Една може!“ - Скопје
„Асоцијација За Развој На Нови Опции“ - Скопје
ХЕРА Асоцијација за здравствена едукација и истражување
Коалиција на младински организации СЕГА
Коалиција Маргини
Профицио
Институт за истражување и анализа на политики - Ромалитико
Институт за демократија Социетас Цивилис - Скопје
Фондација за интернет и општество Метаморфозис
Здружение на граѓани Младите можат
Фондација за развој на локалната заедница - Штип
Здружение за заштита на животни „Анима Мунди“
Здружение Национален Ромски Центар - Куманово
Младинска алијанса - Тетово
Симбиосис 12 - Куманово
БУЈРУМ Центар за рурален развој - Куманово
Здружение за развивање на знаења и вештини „СПЕКТАР“ - Куманово
Центар за европски развој и интеграција Битола
Центар за управување со промени (ЦУП)
Прогрес - Институт за социјална демократија
Младинска визија Битола
Организација на жените на општина Лозово
Здружение на граѓани Институт за човекови права
Здружение на граѓани РОМАВЕРЗИТАС - Скопје
Регионалната Ромска Образовна Младинска Асоцијација - Кратово
Регионален центар за одржлив развој - Гевгелија
Здружение Лидери за едукација, активизам и развој - Скопје
Здружението за мултикултурна интеграција Инклузија - Охрид
Здружение Центар за стратегии и развој ПАКТИС - Прилеп
Субверзивен фронт
Волонтерски Центар Скопје
Конструктор Скопје
Здружение за младински активизам КВАНТУМ - Скопје
Здружението за волонтеризам ОРО - Скопје
Младина за Младина и Младина без Граници - Скопје
УМКА Скопје
Млади инфо Скопје
Во Мојот Свет
Волонтерски Центар Битола
ХОПС-Опции за здрав живот Скопје
Next Generation
Youth Empowerment Platform – Гостивар
Еколошко друштво Планетум – Струмица
Здружение за унапредување на демократијата Демокраси Лаб - Тетово /
Shoqata për avancimin e demokracisë Democracy Lab – Tetovë
Здружение Центар за развој и унапредување на јавниот живот Тетово
Организација на жените „Кумановка“ – Куманово
Здружение Јустиција - Куманово

Прилог: Илустративни примери за активности на програмата ЕРАЗМУС+ и Совет на Европа

Ова се само неколку илустративни примери, каде во пракса би се јавил проблем со реализација на настани доколку се усвои предложената точка со која се воведува ново оданочување за настани над 5 денови.

Со воведување на персонален данок на доход за образовни активности предвидени со програмата Еразмус+, се попречува активното учество на Македонија во оваа програма и се намалува конкурентноста на македонските организации кои до сега беа одличен пример како да се повлечат европски фондови за млади и истите да се потрошат во домашната економија. Даночење на трошоци за организација на младински размени и обуки не постои во други земји членки на ЕУ кои исто така ја користат програмата.

Младински размени се дефинирани како активности во времетраење од 5 до 21 ден и најчесто како учесници се појавуваат ранливи категории млади. Овој тип на проекти се многу популарни во Македонија како редок начин да се работи со млади од ранливи категории.

Страна 79 од водичот за програма Еразмус+ објавен на веб страната на Национална агенција за европски образовни програми и мобилност [http://na.org.mk/tl_files/docs/eplus/epdocs/EP-GUIDE/2018-erasmus-plus-programme-guide VERDzION_2_en.pdf](http://na.org.mk/tl_files/docs/eplus/epdocs/EP-GUIDE/2018-erasmus-plus-programme-guide_VERDzION_2_en.pdf)

Обуки за младински работници и младински лидери

Активности од образование и обука мораат да имаат времетраење од минимум 4 работни дена за да ги исполнат стандардите за квалитет на Советот на Европа. Максимумот не е дефиниран бидејќи зависи од целите на образовната програма, образовниот пристап и планираните резултати. Според практиката на Советот на Европа, одредени обуки можат да траат и до 15 работни денови.

Точка 7.1 од стандарди за квалитет на активности од образование и обука на млади усвоени од програмскиот комитет за млади на Совет на Европа <https://rm.coe.int/ddcp-yd-etd-2016-202-quality-standards-yd-et-activities/16807c8bb9>